

## บทที่ 2

### เอกสารที่เกี่ยวข้อง

รายงานโนโรไวรัสฉบับนี้เรียบเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของโนโรไวรัส
2. ลักษณะอาการของการติดเชื้อโนโรไวรัส
3. การรักษาอาการโนโรไวรัส
4. วิธีป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ
5. ข้อเสนอแนะในการดูแลเด็ก

#### ความหมายของโนโรไวรัส

โนโรไวรัส (Norovirus) มีชื่อเดิมว่า Norwalk virus ตามชื่อเมืองที่พบขึ้นเป็นครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสาเหตุการระบาดของ การติดเชื้อท้องเสียที่ไม่ได้เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย และพบบ่อยที่สุดในโลก การติดเชื้อไวรัสชนิดนี้จะเกิดขึ้นจากการรับประทานอาหาร น้ำดื่มที่มีเชื้อโนโรไวรัสปนเปื้อน หรือผ่านการสัมผัสกับพื้นผิวที่มีการปนเปื้อนของเชื้อ เช่น จาน ชาม หรือช้อน (วิชัย เตชะสาธิต: ออนไลน์) ซึ่งในขณะนี้ เป็นโรคที่กำลังระบาดหนักมากทั้งในเด็กเล็กหรือผู้สูงอายุอาจทำให้ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการเสียชีวิตหรือบางรายที่มีอาการหนักอาจถึงขั้นเสียชีวิตได้

#### ลักษณะอาการของการติดเชื้อโนโรไวรัส

โดยทั่วไปมักมีอาการ มีไข้ มีน้ำมูกและไอเล็กน้อยมาก่อน แต่จะมีอาการดังกล่าวในช่วงสั้นๆ แล้วจึงมีอาการอาเจียนมากใน 1-2 วัน และท้องเสีย ถ่ายเป็นน้ำหลายครั้ง หากไม่ได้รับเกลือแร่เพียงพอ ท้องจะอืดมาก และอาจถ่ายอุจจาระมากจนกันแดง หรือเสียน้ำและเกลือแร่จนเสียชีวิตได้ อาการอาเจียนมักจะเป็นในช่วงสองวันแรกแล้วดีขึ้น แต่อาการท้องเสีย จะเป็นอยู่นานประมาณ 5-7 วัน

**ระยะฟักตัว:** 24-72 ชั่วโมง

**ระยะติดต่อ :** ตลอดช่วงระยะที่มีอาการ และยังถ่ายเหลวอยู่ (สามารถแพร่กระจายโรคได้ตั้งแต่ 1-2 วันก่อนมีอาการ และหลังมีอาการอาจนานถึง 10 วัน )อาการที่ต้องรีบพาเด็กไปโรงพยาบาลฉุกเฉิน คือ

1. เด็กมีอาการซึมลง
2. ปัสสาวะน้อยหรือไม่ปัสสาวะเลยใน 4-6 ชม.
3. ตัวเย็นหรือมีไข้สูง
4. มีอาการหอบเหนื่อย
5. มีอาการชัก
6. อาเจียนมาก ไม่สามารถทานอาหารหรือดื่มนมได้

## การรักษาเชื้อโนโรไวรัส

ปัจจุบันยังไม่มียาเฉพาะเจาะจงในการรักษาเชื้อไวรัสชนิดนี้ การรักษาจึงเป็นการดูแลตามอาการ ซึ่งส่วนใหญ่อาการต่าง ๆ จะดีขึ้นภายใน 4-7 วัน รายที่อาการไม่รุนแรง ให้ดื่มน้ำเกลือแร่ ในกรณีที่อาเจียนและท้องเสีย ให้ทานอาหารอ่อนและให้ยาแก้อาเจียน ยาแก้ปวดท้อง รายที่มีภาวะขาดสารอาหารหรือน้ำค่อนข้างมาก มีอาเจียน ปวดท้อง และถ่ายตลอด อาจเกิดอันตรายจากการขาดน้ำและเกลือแร่ ทำให้ช็อค ความดันโลหิตต่ำ และเสียชีวิตได้ ควรเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือให้น้ำเกลือทางหลอดเลือด และติดตามดูอาการอย่างใกล้ชิดผู้ป่วยที่จะมีโอกาสเสียชีวิตจากภาวะขาดสารอาหารน้ำและเกลือแร่ ได้แก่ ผู้ป่วยเด็กที่เป็นเล็ก โดยเฉพาะอายุน้อยกว่า 2 ขวบ ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัวต่าง ๆ หรือผู้ที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ

## วิธีการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ

การป้องกันโดยทั่วไป คือ การดูแลสุขอนามัย กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ จะช่วยลดปัญหาการติดเชื้อได้โดยวิธีการต่อไปนี้

1. ล้างมือด้วยสบู่ หรือถูมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ก่อนกินอาหาร-ดื่มน้ำ ก่อนเข้าบ้าน-ก่อนนอน-ก่อนปรุงอาหาร หลังเข้าห้องน้ำ-สัมผัสของที่คนอื่นใช้ เช่น คีย์บอร์ดคอมพิวเตอร์
2. ล้างผักผลไม้ให้ถูกวิธี
3. ทำความสะอาดหอยก่อนปรุงให้สุก
4. ทำความสะอาดส่วนที่คนสัมผัสบ่อย เช่น ลูกบิดประตู
5. แยกเสื้อผ้าคนป่วยซักต่างหาก และควรใช้น้ำร้อนซักเครื่อง ไม่ปรุงหรือเตรียมอาหารให้คนอื่นเมื่อป่วย
6. ไม่ไปโรงพยาบาล โรงเรียน สถานเลี้ยงเด็ก-คนสูงอายุ สถานพักฟื้นคนไข้ โดยไม่จำเป็น
7. ไม่สัมผัสของที่คนอื่นสัมผัสบ่อย เช่น ลูกบิดประตู โดยไม่จำเป็น
8. กินอาหารที่ปรุงสุกหลีกเลี่ยงผักเช่นถั่วงอก สลัด ในช่วงที่มีการระบาด อาหารที่ปนเปื้อนเชื่อนี้ง่ายคือ ผัก ผลไม้ และหอย (oysters)

## ข้อเสนอแนะในการดูแลเด็ก

โนโรไวรัส (Norovirus) เป็นไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคระบบทางเดินอาหารที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั่วโลก สามารถติดต่อได้ง่ายทั้งจาก คนสู่คน เกิดจากการติดต่อผ่านทางเดินอาหารและการหายใจ การติดต่อยังสามารถผ่านทางน้ำ เนื่องจากการปนเปื้อนของแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค น้ำบ่อ น้ำแข็ง การติดต่อจากอาหารที่มีการปนเปื้อน ได้แก่ หอยนางรม โดยตรวจพบเชื้อ Norovirus ในเนื้อเยื่อของสัตว์ดังกล่าว การปนเปื้อนเกิดจากการทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลของคนลงในแหล่งน้ำดังนั้น การป้องกันการปนเปื้อนของอาหาร น้ำ ตลอดจนการป้องกันตัวเองและการแพร่กระจายของเชื้อ จึงเป็นมาตรการสำคัญที่จะป้องกันการเกิดโรคอุจจาระร่วงจาก Norovirus

สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองหรือคุณครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยควรดูแลเด็กปฐมวัยอย่างใกล้ชิด เพราะเชื้อไวรัสโนโรไวรัส เป็นเชื้อที่แพร่กระจายสู่เด็กได้ง่ายผู้ที่ดูแลเด็กหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องคอยหมั่นดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดหากเด็กมีอาการหรือภาวะเสี่ยงดังกล่าวควรพาเด็กไปพบแพทย์โดยเร็วที่สุดเพื่อความปลอดภัยของตัวเด็กเอง และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อแพร่สู่เด็กคนอื่น ๆ อีกด้วย

## บรรณานุกรม

- กนกพรรณ ศรีมโนภาส. (มปป.) **Norovirus กับความปลอดภัยอาหาร**. กลุ่มพัฒนาระบบตรวจสอบคุณภาพทางจุลินทรีย์กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานคุณภาพสัตว์น้ำผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ กรมประมง. เข้าถึงได้จาก : <http://www.fisheries.go.th/quality/Norovirus.pdf> ( วันที่สืบค้น 25 กันยายน 2561).
- ฐานันดร ธนสุวรรณศักดิ์. (2559). **การตรวจหาอิวแมนโนโรไวรัสสายพันธุ์ GI.17 ในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. ชีวเคมีทางการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://cuir.car.chula.ac.th>. (วันที่สืบค้น 20 กันยายน 2561).
- รวีรัตน์ ลิขณรังสี. **อาเจียน ท้องเสีย เสี่ยงติดเชื้อโนโรไวรัส ที่กำลังระบาดหนัก**. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://th.theasianparent.com/> (วันที่สืบค้น 25 กันยายน 2561).
- สุมิตรา นันทรุ่งโรจน์. **โนโรไวรัส**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.wattana.ac.th/www/news/news25012561-1.pdf> (วันที่สืบค้น 14 กันยายน 2561).
- Honestdocs. (2560). **โนโรไวรัสคืออะไร?**. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.honestdocs.co/what-is-norovirus>. (วันที่สืบค้น 25 กันยายน 2561).
- TNEWS, (2561). **ไวรัสโรตา-ไวรัสโนโร ระบาดหนักทำ "เด็กเล็กกทม." ติดเชื้อไวรัสลงกระเพาะ 13,000 คน**. เข้าถึงได้จาก : [www.tnews.co.th/contents/400181](http://www.tnews.co.th/contents/400181). (วันที่สืบค้น 27 พฤศจิกายน 2561).
- Prim. (2559). **เตือนภัย!!! โนโรไวรัส (Norovirus) ระบาดหนัก ถึงขั้นเสียชีวิตได้**. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.maerakluke.com/topics/27483>. (วันที่สืบค้น 20 กันยายน 2561).
- วิชัย เตชะสาธิต. (2016). **การติดเชื้อท้องเสียโนโรไวรัส(Norovirus)**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.bumrungrad.com/th/health-blog/November-2016/norovirus> (วันที่สืบค้นข้อมูล 21 พฤศจิกายน 2561).